
Bedrijfsadministratie

Opgaven

Niveau 5
MBA

Peter Kuppen
Frans van Luit

Bedrijfsadministratie

MBA

Niveau 5

Opgaven

Opgaven

Bedrijfsadministratie

MBA

Niveau 5

P. Kuppen

F. van Luit

Eerste druk

Noordhoff Uitgevers Groningen | Houten

Ontwerp omslag: www.gerhardvisker.nl
Omslagillustratie: Istock

Eventuele op- en aanmerkingen over deze of andere uitgaven kunt u richten aan:
Noordhoff Uitgevers bv, Afdeling Hoger Onderwijs, Antwoordnummer 13,
9700 VB Groningen, e-mail: info@noordhoff.nl

0 / 15

© 2015 Noordhoff Uitgevers bv Groningen/Houten, The Netherlands.

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Voor zover het maken van reprografische verveelvoudigingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16h Auteurswet 1912 dient men de daarvoor verschuldigde vergoedingen te voldoen aan Stichting Reprorecht (postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.reprorecht.nl). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.stichting-pro.nl).

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, or otherwise, without the prior written permission of the publisher.

ISBN (ebook) 978-90-01-86816-1
ISBN 978-90-01-86815-4
NUR 786

Inleiding/studiewijzer

Dit opgavenboek sluit aan bij het theorieboek *Bedrijfsadministratie niveau 5* van dezelfde auteurs (Peter Kuppen en Frans van Luit).

Voor het maken van de opgaven lees aandachtig de hoofdstukopening en de kernbegrippen door. In de hoofdstukopening wordt in het kort aangegeven wat de inhoud van het hoofdstuk is. De kernbegrippen geven de belangrijkste termen aan en zijn ook relevant voor het maken van de opgaven. Zoek zo nodig in de tekst naar aanvullende informatie.

- Werk de paragrafen van het hoofdstuk door. De theorie die in een paragraaf wordt behandeld, wordt vaak toegelicht met een voorbeeld.
- Maak nu de opgaven die van het desbetreffende hoofdstuk in het opgavenboek zijn opgenomen.

Bij de opbouw van de opgaven is sprake van een oplopende moeilijkheidsgraad.

De uitwerkingen van alle opgaven worden gepubliceerd op de bij het hoofdbook behorende internetsite www.bedrijfsadministratieniveau5.noordhoff.nl.

De uitwerkingen van de opgaven voorzien van een asterix (*) (circa 30% van de opgaven) staan op het docentengedeelte van de site. De uitwerkingen van de overige opgaven staan op het studentengedeelte van de site. Toegang tot de internetsite via de code in het theorieboek.

Frans van Luit, Peter Kuppen
Zomer 2015

Inhoud

Inleiding/studiewijzer 5

Opgaven bij de hoofdstukken 9

- 1 Het boekhoudmodel, deel 1 11
- 2 Het boekhoudmodel, deel 2 15
- 3 Administratie van inkopen en verkopen van ondernemingen 31
- 4 Prijsgrondslagen goederenvoorraad 43
- 5 Administratie van kostensoorten 53
- 6 Kostenverbijzonderingsmethoden 65
- 7 Industriële ondernemingen met massaproductie 77
- 8 De projectgeoriënteerde administratie van productie en dienstverlening 93
- 9 ERP-systemen 107

Opgaven bij de hoofdstukken

Het boekhoudmodel, deel 1

1

- 1.01 De posten in een balans geven de situatie weer op een bepaald moment. Zodra zich een financieel feit voordoet, treedt er een wijziging op in de balansposten zodat een nieuw balansbeeld ontstaat. Van handelsonderneming Startven wordt de volgende balans per 1 januari gegeven:

Debetzijde	Balans per 1 januari		Creditzijde
Gebouw	€ 300.000	Eigen vermogen	€ 212.500
Inventaris	- 75.000	8%-Hypothecaire lening	- 225.000
Voorraad goederen	- 105.000	Bank	- 27.500
Debiteuren	- 43.750	Crediteuren	- 66.250
Kas	- 7.500		
	€ 531.250		€ 531.250

In de loop van de maand januari hebben zich de volgende Financiële feiten voorgedaan:

- 2 jan. Betaald per bank de huur over januari van een opslagruimte ad €2.500.
- 8 jan. Goederen verkocht, gefactureerd en afgeleverd voor €77.500. De inkoopwaarde van de goederen bedraagt €62.500.
- 13 jan. Voor privé uit de kas genomen €1.500.
- 17 jan. Per bank betaald aan een leverancier het bedrag van zijn factuur ad €38.200.
- 24 jan. Goederen ingekocht op rekening voor €51.900. Zowel de goederen als de inkoopfactuur zijn heden ontvangen.
- 28 jan. Per bank ontvangen van een afnemer het bedrag van onze factuur ad €39.400.
- 30 jan. Betaald per bank de hypotheekinterest over januari ad €1.500.
- 31 jan. De maandelijke afschrijving op het gebouw bedraagt €1.000 en die op de inventaris €2.000.

Gevraagd: Noem de gevolgen van elk van de financiële feiten van januari. Stel ook na elk financieel feit een nieuwe balans op.

- 1.02 Financiële feiten hebben gevolgen voor de balansposten.

Gevraagd: Hoe kunnen financiële feiten worden onderverdeeld?

- 1.03 Het informatiesysteem dat ten grondslag ligt aan de Financiële verantwoording is het grootboek. Het grootboek neemt in de boekhouding een centrale plaats in.

Gevraagd:

- a Wat verstaat men onder een grootboek?
- b Teken de indeling van een rekening uit het grootboek
- c 1 Hoe worden de rekeningen genoemd waarop de bezittingen worden geadmistreerd?
- 2 Hoe worden de rekeningen genoemd waarop de schulden worden geadmistreerd?
- 3 Hoe wordt de rekening genoemd waarop het eigen vermogen wordt geadmistreerd?

1.04 De balansrekeningen in het grootboek worden aan het begin van de periode eerst geopend.

- Gevraagd:**
- a Hoe wordt een rekening geopend?
  - b Wat wordt bedoeld met de uitspraak: 'Na de opening van het grootboek is het grootboek in evenwicht'?

1.05 Nadat het grootboek is geopend, kunnen de gevolgen van de Financiële feiten in het grootboek worden verwerkt. Anders gezegd: het grootboek kan, nadat het is geopend, worden bijgewerkt.

Gevraagd: Geef de regels voor het bijwerken van het grootboek (de boekingsregels).

1.06 Voor deze opgave moet gewerkt worden met de gegevens van opgave 1.01. Als nieuw gegeven geldt dat handelsonderneming Startven een grootboek in gebruik heeft en dat in dit grootboek de volgende rekeningen voorkomen:

Gebouw	Eigen vermogen
Inventaris	8%-Hypothecaire lening
Voorraad goederen	Bank
Debiteuren	Crediteuren
Kas	

- Gevraagd:**
- a Open de rekeningen in het grootboek.
  - b Werk de rekeningen in het grootboek bij.

1.07 In opgave 1.06 moest het grootboek van de onderneming Startven worden geopend en vervolgens worden bijgewerkt. Nu kunnen de proefbalans en de saldibalans worden samengesteld.

- Gevraagd:**
- a Stel de proefbalans en de saldibalans per 31 januari samen.
  - b Stel ook de balans per 31 januari samen (in scontrovorm).

*1.08 Onderneming Eerbeek is een handel in verpakkingsmateriaal. De balans per 1 mei van deze onderneming ziet er als volgt uit:

Debetzijde	Balans per 1 mei		Creditzijde
Gebouw	€ 360.000	Eigen vermogen	€ 255.000
Inventaris	- 90.000	8%-Hypothecaire lening	- 270.000
Voorraad goederen	- 126.000	Bank	- 33.000
Debiteuren	- 52.500	Crediteuren	- 79.500
Kas	- 9.000		
	€ 637.500		€ 637.500

In de loop van de maand mei hebben zich de onderstaande Financiële feiten voorgedaan:

- 2 mei   Betaald per bank de huur over mei van een opslagruimte ad €3.000.
9 mei   Verpakkingsmateriaal verkocht, gefactureerd en afgeleverd voor €94.000.
            De inkoopwaarde van dit verpakkingsmateriaal bedraagt €75.000.
11 mei   Voor privé uit de kas genomen €1.800.
19 mei   Per bank betaald aan een leverancier het bedrag van zijn factuur ad €45.600.
26 mei   Verpakkingsmateriaal ingekocht op rekening voor €62.200. Zowel het verpakkingsmateriaal als de inkoopfactuur zijn heden ontvangen.
28 mei   Per bank ontvangen van een afnemer het bedrag van onze factuur ad €47.400.
30 mei   Betaald per bank de hypotheekinterest over mei ten bedrage van €1.800.
31 mei   De maandelijkse afschrijving op het gebouw bedraagt €1.500 en die op de inventaris €2.500.

Het grootboek van handelsonderneming Eerbeek bestaat uit de volgende balansrekeningen:

Gebouw	Eigen vermogen
Inventaris	8%-Hypothecaire lening
Voorraad goederen	Bank
Debiteuren	Crediteuren
Kas	

De rekeningen in het grootboek worden bijgewerkt vanuit het journaal.

- Gevraagd:**
- a Stel het journaal over mei samen.
  - b Open het grootboek en werk het grootboek vervolgens bij.
  - c Stel de proef- en saldbalans op.
  - d Stel de balans per 31 mei samen (in scontrovorm).
- 1.09** De volgende begrippen worden verstrekt: Financiële feiten, grootboek, journaal, beginbalans, eindbalans en proef- en saldbalans.
- Gevraagd:** Teken het schema waarin deze begrippen in hun logische samenhang voorkomen.
- 1.10** Op de balans per 1 mei van handelsonderneming Eerbeek komt een eigen vermogen voor van €255.000 (zie opgave 1.08). Het eigen vermogen op de balans per 31 mei bedraagt €263.400.
- Gevraagd:** Geef de specificatie van de wijziging (toename) van het eigen vermogen.